

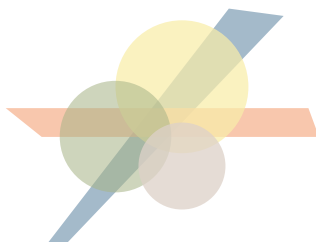
ΙΠΤΑΜΕΝΕΣ ΠΛΕΞΟΥΔΕΣ

Μια ιστορία αυτόνομης εκπαιδευτικής
δράσης για γονείς και παιδιά στην έκθεση
«Ιβάν Κλιούν. Υπερβατικά τοπία.
Ιπτάμενα γλυπτά. Φωτεινές σφαίρες»

Αυτή η ιστορία εκτυλίσσεται μέσα στο μουσείο και συγκεκριμένα στην έκθεση «Ιβάν Κλιούν. Υπερβατικά τοπία. Ιπτάμενα γλυπτά. Φωτεινές σφαίρες»

Όσο τη διαβάζεις μαζί με τους γονείς σου θα χρειαστεί να λύσεις κάποια μυστήρια, ώστε να καταφέρει η Εκατερίνα να φτάσει στον προορισμό της. Γι'αυτό θα πρέπει να είσαι πολύ προσεκτικός/ή, να παρατηρείς και να πειραματίζεσαι.

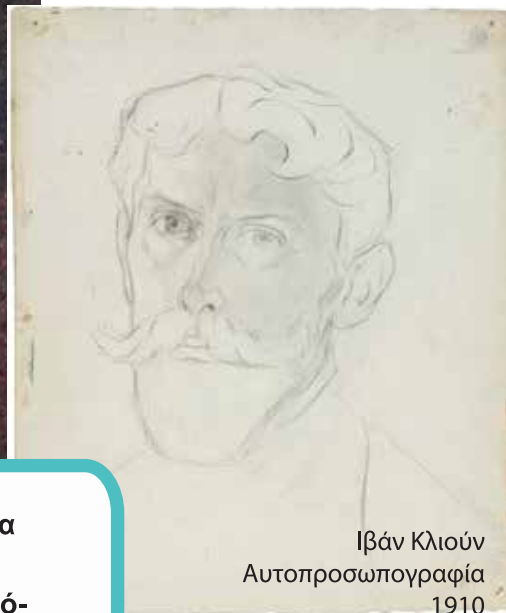
Βοηθός σου σε αυτή τη διαδρομή θα είναι μια κυρία που θα σε συμβουλεύει. Βρίσκεται εκεί δίπλα σου. Την βλέπεις; Πλησίασέ την και δες τι έχει να σου πει.

Στο τέλος αυτού του τεύχους θα βρεις ένα χάρτη του μουσείου που μπορεί να σου φανεί χρήσιμος. Αν κουραστείς μπορείς να πάρεις μαζί σου την ιστορία και να τη συνεχίσεις στο σπίτι.

Το πορτρέτο μιλάει

1η Στάση

Ιβάν Κλιούν
Αυτοπροσωπογραφία
1910

Καλωσήρθες στο μουσείο! Αν ακολουθήσεις τις οδηγίες μου θα βοηθήσεις την Εκατερίνα να φτάσει στον προορισμό της.

Πριν ξεκινήσουμε όμως, αναρωτιέμαι πώς σου φαίνεται το πρόσωπό μου; Κοίτα με προσεκτικά και μάντεψε τι σκέφτομαι!

Κάπως δύσκολο ε;

Η αλήθεια είναι ότι έχω πολλά πράγματα στο μυαλό μου και γνωρίζω πολλά μυστικά. Για παράδειγμα ήξερες ότι με έχει ζωγραφίσει ο Ιβάν Κλιούν, ένας ρώσος καλλιτέχνης, πριν από 111 χρόνια; Κατάλαβες πόσο παλιά είμαι;

Ίσως γι' αυτό ξέρω τόσα πολλά. Όμως δεν έχει ζωγραφίσει μόνο εμένα ο Ιβάν, αλλά όλους τους πίνακες που θα δεις σ' αυτό το μουσείο!

Πάμε όμως πίσω στην αποστολή μας.

Πάρε μια βαθιά ανάσα και κοίτα προσεκτικά τριγύρω σου μέχρι να βρεις όλα αυτά τα τοπία στη φύση.

Θα συναντήσεις δέντρα, λίμνες, αγροτόσπιτα και χιονισμένα τοπία.

2η Στάση

για συζήτηση

Παρατήρησε τις εικόνες του Κλιούν που αποτυπώνουν τη φύση και σημείωσε 6 πράγματα που βλέπεις σε αυτά.

Φαντάσου τον εαυτό σου μέσα σε ένα από τα τοπία και περιέγραψε πώς νιώθεις εκεί και γιατί το διάλεξες.

Ήρθε η ώρα να σου συστήσω την Εκατερίνα!
Για κάποιο λόγο στέκεται όρθια και θλιμμένη στη μέση ενός
παράξενου τοπίου.
Έχει όμορφες ξανθιές πλεξούδες.
Μπορείς να την εντοπίσεις;

ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΣ*

για συζήτηση

Τι παρατηρείς μέσα στην εικόνα;
Είναι μόνη της; Πώς είναι τα λουλούδια;
Πώς θα χαρακτήριζες τα χρώματα; Πώς νιώθει η κοπέλα μέσα στο έργο
και πώς το καταλαβαίνουμε;

Πολλές φορές οι καλλιτέχνες όταν θέλουν να μας μιλήσουν για μια κατάσταση
που μπορεί να είναι χαρούμενη, ευχάριστη, τρομακτική, θλιβερή, βαρετή, κ.λ.π.,
χρησιμοποιούν σύμβολα. Για παράδειγμα, οι σκιές και τα σκούρα χρώματα
συμβολίζουν δυσάρεστες καταστάσεις, ενώ τα φωτεινά, γεμάτα ζωντάνια χρώματα
συμβολίζουν τη χαρά και την ενέργεια.
Σύμβολα μπορεί να είναι και κάποια αντικείμενα ή ζώα & λουλούδια.
Μπορείς να βρεις μερικά σύμβολα στο έργο;

Η Εκατερίνα ήταν η γυναίκα του ίδιου του καλλιτέχνη.
Ο λόγος που είναι θλιμμένη είναι γιατί έχει αρρωστήσει και θέλει να
γίνει καλά. Ο γιατρός συνέστησε καθαρό θαλασσινό αέρα
και εσύ πρέπει να την βοηθήσεις.

Δώστε την Εκατερίνα (κομμένη φιγούρα στο ξυλάκι) στο παιδί, «βγάλτε» την από τον πίνακα και συνεχίστε την περιήγηση.

4η στάση

Η Εκατερίνα, πάντα ήθελε να ταξιδέψει στο διάστημα και να επισκεφθεί χρωματιστούς πλανήτες. Βρες αυτό το μικρό χρωματιστό σύμπαν και κάνε την αντιστοίχιση.

Μαύρο

Μελιτζανί

Κόκκινο

Κίτρινο

Πορτοκαλί

Πράσινο

Ροζ

Τρίγωνο

Τραπέζιο

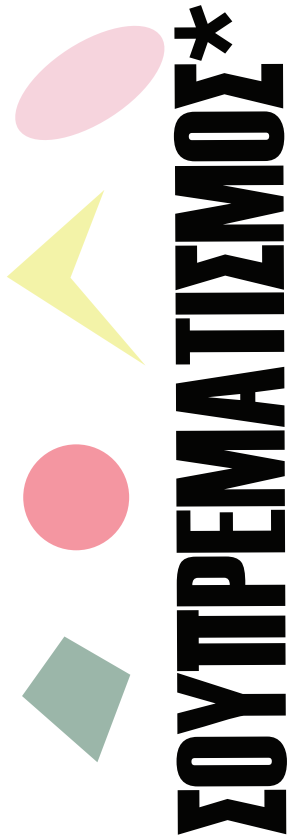
Οβάλ

Σαΐτα

Ρόμβος

Κύκλος

Ποδιά

5η στάση

Η Εκατερίνα αντιλαμβάνεται γρήγορα ότι πίσω από το χρωματιστό σύμπαν των σχημάτων πετάνε κάποια ιπτάμενα γλυπτά. Πήγαινε να τα παρατηρήσεις από όλες τις πλευρές και προσπάθησε να καταλάβεις από πού εμπνεύστηκε ο καλλιτέχνης για να τα κατασκευάσει. Υπάρχει κάποιο σχέδιο εκεί κοντά;

Δραστηριότητα: κατασκευή mobile

Μέσα στο κουτί θα βρείς τα υλικά για να φτιάξεις κι εσύ το δικό σου ιπτάμενο όχημα. Αφού το φτιάξεις ένωσε την Εκατερίνα με την πλεξούδα και πετάξτε μέχρι τον πάνω όροφο.

οδηγίες κατασκευής

Κρέμασε τα χρωματιστά σχήματα με κόκκινη κλωστή, από τις τρύπες που υπάρχουν πάνω στο μαύρο ρολό. Κόλλησε με ένα μικρό κομμάτι χαρτοταινίας την πλεξούδα στο κεφάλι της Εκατερίνας.
Έτοιμοι για πτήση!

Στην έκθεση 0,10 ο Ιβάν Κλιούν παρουσίασε μια σειρά έργων που τιτλοφορούνται *Ιπτάμενα Γλυπτά*, τα οποία είναι τα παλαιότερα «Mobiles» που γνωρίζουμε στην ιστορία της μοντέρνας τέχνης. Δυστυχώς, κανένα από τα έργα αυτά δεν έχουν σωθεί, ούτε καν σε φωτογραφίες, γι' αυτό τα ιδιαίτερα κατατοπιστικά σχέδια των *Ιπτάμενων Γλυπτών* του Κλιούν στη Συλλογή Κωστάκη θεωρούνται πολύ σημαντικά για την κατανόηση της έρευνας και των πειραματισμών ως προς τη φόρμα, τη χρήση υλικών και τη σχεδιαστική καινοτομία.

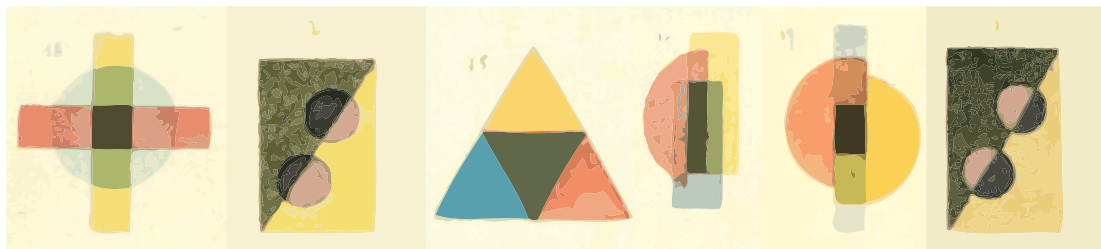
Μόλις ανέβεις στον 2ο όροφο πρέπει να βρεις τις κωδικοποιημένες οδηγίες του Ιβάν Κλιούν.

Ο ίδιος ο καλλιτέχνης θέλει να σε βοηθήσει να συνεχίσεις την περιπέτεια.

Ψάξε λοιπόν έναν μεγάλο πίνακα που απεικονίζει πολλά διαφορετικά σχήματα και μοιάζει με μια μυστική γλώσσα.

Κάθε σχήμα αντιστοιχεί σε έναν αριθμό. Κάθε αριθμός αντιστοιχεί σε ένα γράμμα της αλφαβήτου.

6η στάση

--	--	--	--	--	--

Ποια λέξη βγαίνει;

7η στάση

Παιχνίδι: σβούρα

Βγάλε τη σβούρα από το κουτί και στριφογύρισέ την σε μια επίπεδη επιφάνεια. Αυτό που εμφανίζεται πάνω στη σβούρα λέγεται στρόβιλος και μας αποκαλύπτει την πηγή έμπνευσης του Ιβάν Κλιούν σε σχέση με το χρώμα και την κίνηση.

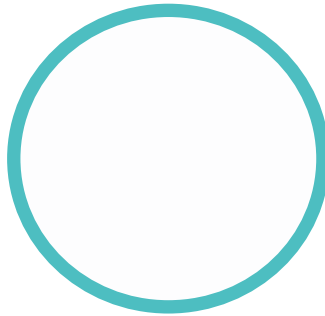
Κατάλαβες ποιος πίνακας είναι;

Μπορείς να ζωγραφίσεις το όνομά σου στο καρτελάκι που γράφει **ME ΛΕΝΕ...** με το μυστικό αλφάβητο του Κλιούν και να το αφήσεις στην υποδοχή του μουσείου.

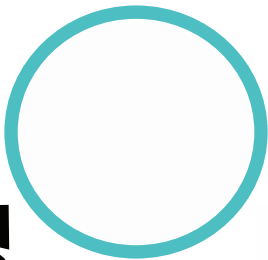
8η ΣΤΑΣΗ

Μετά από
τόσα παιχνίδια
και δραστηριότητες η Εκατερίνα
με τις ξανθιές πλεξούδες μάλλον πείνασε και δίψασε.
Υπάρχει πουθενά μέσα στο μουσείο κάποιος πίνακας
ή πολλοί πίνακες που θα μπορούσαν
να την ξεδιψάσουν και να την χορτάσουν;
Καμιά κανάτα με νερό ίσως;
Κάποια φρούτα
σε ένα μπολ;

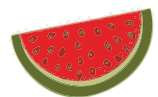
ΚΥΒΙΣΜΟΣ*

για συζήτηση

Ποια φρούτα αναγνωρίζεις στους πίνακες;
Τί μπορεί να έχουν μέσα οι κανάτες;

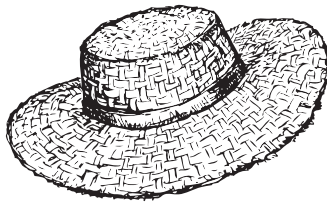
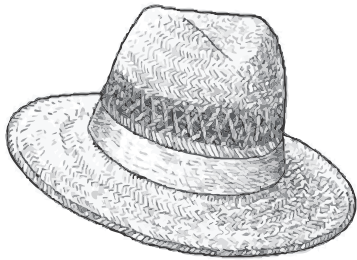
Ο Ιβάν Κλιούν αντέγραψε όλες αυτές τις ζωγραφιές
από τα έργα άλλων καλλιτεχνών που θαύμαζε και αγαπούσε.
Ο λόγος που το έκανε αυτό ήταν για να εξασκηθεί στο
σχέδιο και να γίνει καλύτερος ζωγράφος.

Ήρθε η ώρα η Εκατερίνα να φτάσει επιτέλους
στον προορισμό της.

Χρειάζεται όμως σίγουρα ένα καπέλο
για να μην πάθει ηλίαση στην παραλία.

Από ποιον θα μπορούσε να δανειστεί ένα καπέλο;

για συζήτηση

Ο αγρότης προσκαλεί την Εκατερίνα στο αγρόκτημα.
Έχει ένα πορτοκαλί τρακτέρ και ζει εκεί με την οικογένειά του.
Κάθε μέρα οργώνει τα χωράφια, καλλιεργεί τη γη και φροντίζει τα ζώα του.
Αν βρεις 3 ζώα στο αγρόκτημα, ο αγρότης θα δανείσει το καπέλο του στην Εκατερίνα.

1

2

3

για συζήτηση

Μπράβο σου!

Τα κατάφερες.

Η Εκατερίνα έφτασε στον προορισμό της.

Είναι καλοκαίρι, έχει ήλιο αλλά ευτυχώς φοράει το καπέλο του αγρότη και μας κοιτάζει ανέμελη.

Ελπίζω να σου άρεσε αυτή η περιπέτεια στο μουσείο και να ξανασυναντηθούμε σύντομα.

Παρατήρησε το τοπίο και σκέψου 2 ήχους που μπορεί να ακούγονται μέσα σε αυτό και 2 μυρωδιές.

Δώσε φωνή στη γυναικεία φιγούρα και φαντάσου τι θα ήθελε να μας πει αν ήμασταν εκεί μαζί της.

Η ΚΑΛΗ.

Οι ήρωες

η μυστηριώδης γυναίκα

ο Ιβάν Κλισούν

η Εκατερίνα

Αϊντα Λόγια για τον Καλλιτέχνη

Ο Ιβάν Κλιούν γεννήθηκε το 1873 σε μια μικρή επαρχιακή πόλη κοντά στη Μόσχα. Όταν ήταν οκτώ χρονών η οικογένειά του μετακόμισε στην Ουκρανία και δέκα χρόνια αργότερα στη σημερινή Πολωνία, διανύοντας αποστάσεις τεράστιες για εκείνη την εποχή.

Στη Βαρσοβία της Πολωνίας, πήρε τα πρώτα μαθήματα ζωγραφικής ως ενήλικας πια, δουλεύοντας παράλληλα ως λογιστής. Το 1898 αποφασίζει να γυρίσει στη Μόσχα, όπου συνεχίζει να βγάζει τα προς το ζην ως λογιστής αλλά παράλληλα συνεχίζει με πάθος την ενασχόλησή του με τη ζωγραφική.

Η πιο σημαντική του γνωριμία με τον κόσμο της τέχνης γίνεται το 1907, όταν γνωρίζει τον Καζιμίρ Μαλέβιτς. Ο Κλιούν αφιερώνεται στη ζωγραφική και δεν σταμάτησε ποτέ στη ζωή του να έχει ως επίκεντρο των δραστηριοτήτων του την τέχνη. Διδάχτηκε πλάι σε σημαντικούς ανθρώπους, πειραματίστηκε φτάνοντας στα άκρα τη σχέση του με το χρώμα, δοκίμασε καινούριες τεχνοτροπίες, θεματολογίες, ιδέες, εξέθεσε έργα σε μεγάλες εκθέσεις σε διάφορα μέρη της Ρωσίας αλλά και στο εξωτερικό, δίδαξε σε σημαντικές μοντέρνες καλλιτεχνικές σχολές της Ρωσίας μεταδίδοντας τις γνώσεις του στους νέους καλλιτέχνες.

Πέθανε σε ηλικία 70χρόνων, αφήνοντας πίσω του μια μεγάλη παρακαταθήκη έργων, ιδεών, σημειώσεων και διδακτικού υλικού. Ο συλλέκτης Γιώργος Κωστάκης είχε συναντήσει τον Ιβάν Κλιούν αλλά στην αρχή τον θεώρησε συνηθισμένο ζωγράφο. Αργότερα εκτίμησε και αγάπησε τα έργα του. Αγόρασε όσα περισσότερα μπορούσε και τα περισσότερα τα κράτησε στο τμήμα της συλλογής του που πήρε μαζί του όταν έφυγε από τη Ρωσία.

Λίγα λόγια για το συλλέκτη

Ο συλλέκτης Γιώργος Κωστάκης, ένας Έλληνας από τη Ζάκυνθο, ανήκει στους ανθρώπους εκείνους που έχουν το χάρισμα της ορθής κρίσης και της σωστής επιλογής. Σε μια περίοδο (1930-1940) απόλυτης κυριαρχίας του σοσιαλιστικού ρεαλισμού, που είχε επιβληθεί από το σταλινικό καθεστώς και που απαγόρευε κάθε έργο ρωσικής πρωτοπορίας, ο Κωστάκης αγόραζε αυτό που οι άλλοι περιφρονούσαν, με αποτέλεσμα σήμερα η συλλογή του να είναι από τις σημαντικότερες στον κόσμο.

Ο Κωστάκης γεννήθηκε στη Μόσχα το 1913 όπου έζησε το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του. Εργάστηκε ως οδηγός στην Ελληνική Πρεσβεία μέχρι το 1940 και στη συνέχεια ως επικεφαλής του τοπικού προσωπικού της Καναδικής Πρεσβείας. Στο πλαίσιο των επαγγελματικών του καθηκόντων συνόδευε ξένους διπλωμάτες στις επισκέψεις τους σε παλαιοπωλεία και χώρους τέχνης.

Χωρίς να έχει ιδιαίτερη καλλιτεχνική παιδεία και επαφή με τη μοντέρνα τέχνη, εντυπωσιάστηκε όταν αντίκρισε το 1946 ένα πίνακα της Όλγα Ροζάνοβα. Άρχισε να ενδιαφέρεται για τη ρωσική τέχνη των αρχών του 20ού αιώνα και ήρθε σε επαφή με τις οικογένειες των καλλιτεχνών από τους οποίους αγόραζε τα έργα. Ο Κωστάκης συνέχισε για τρεις τουλάχιστον δεκαετίες τη συγκέντρωση των έργων, σχηματίζοντας έτσι μία περίφημη συλλογή η οποία διέσωσε από την καταστροφή και τη λήθη ένα σημαντικό τμήμα της μοντέρνας ευρωπαϊκής τέχνης.

ΓΛΩΣΣΑΡΙ

ΣΥΜΒΟΛΙΣΜΟΣ

Ο συμβολισμός αποτελεί καλλιτεχνικό ρεύμα γαλλικής και βελγικής προέλευσης, που αναπτύχθηκε στα τέλη του 19ου αιώνα. Ο όρος προέρχεται από τη λέξη «σύμβολο». Αναπτύχθηκε κυρίως στην ποίηση, ωστόσο συναντάται και στις εικαστικές τέχνες. Οι συμβολιστές πίστευαν πως σκοπός της τέχνης είναι να συλλάβει και να εκφράσει περισσότερο απόλυτες αλήθειες, τις οποίες μπορεί να προσεγγίσει με έμμεσους τρόπους. Για αυτό το λόγο, έγραφαν με μετα-φορικό τρόπο χρησιμοποιώντας εικόνες και αντικείμενα με συμβολική έννοια. Έντονο ήταν και το μεταφυσικό ή μυστικιστικό στοιχείο. Ο θάνατος, μυθολογικά αλλά και δραματικά στοιχεία ήταν έντονα στη θεματολογία των συμβολιστών.

<https://el.wikipedia.org/wiki/Συμβολισμός>

ΣΟΥΠΡΕΜΑΤΙΣΜΟΣ

Το κίνημα του σουπρεματισμού πρωτοπαρουσιάστηκε στη Ρωσία το 1915 από τον καλλιτέχνη Καζιμίρ Μαλέβιτς. Τα σουπρεματιστικά έργα του Μαλέβιτς ήταν απαλλαγμένα από κάθε είδους αντικείμενο και παρουσίαζαν συνθέσεις γεωμετρικών σχημάτων και χρωμάτων που στόχο είχαν να δηλώσουν τον πρωτεύοντα ρόλο της φόρμας έναντι του περιεχομένου και να δηλώσουν ότι η φόρμα είναι αυτή που προσδίδει το περιεχόμενο και όχι το αντίθετο, όπως συνέβαινε έως τότε. Η λέξη «σουπρεματισμός» προέρχεται από τη λατινική ρίζα «suprem» (υπεροχή, κυριαρχία, υπέρβαση) και δηλώνει σύμφωνα με το Μαλέβιτς, την υπέρβαση του χρώματος πάνω σε όλα τα άλλα τεχνικά μέρη του πίνακα.

Διαδρομές της ρωσικής πρωτοπορίας. Έργα από τη συλλογή Κωστάκη του Κρατικού Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης, Γιάννης Μπόλης, Μαρία Τσαντσάνογλου, Συραγώ Τσιάρα, 2007

ΜΕΛΕΤΕΣ & ΠΡΟΣΧΕΔΙΑ

Ο Ιβάν Κλιούν δημιούργούσε και αρχειοθετούσε μελέτες και προσχέδια στα οποία ανέλυε τις σκέψεις του για το χρώμα, τη φόρμα, την υφή, τη σύνθεση με έναν επιστημονικό τρόπο.

Ι.Κ.: Βασικό συστατικό της ζωγραφικής τέχνης είναι το χρώμα και η φόρμα. Τα δύο αυτά συστατικά είναι στενά συνδεδεμένα μεταξύ τους. [...] Εάν αλλάξουμε το χρώμα, η φόρμα μέσα στην οποία βρίσκεται έγκλειστο το χρώμα, απαιτεί και αυτή αλλαγή. [...] Έχω διαμορφώσει πίνακες που αποδεικνύουν όλα τα παραπάνω [...] Οι πίνακες αυτοί είναι προϊόν μελέτης πολλών χρόνων και τους επεξεργάστηκα περαιτέρω ακόμα και μετά την πρώτη παρουσίασή τους.

Ιβάν Κλιούν, Απόσπασμα από το αυτοβιογραφικό κείμενο Ο Δρόμος μου στην Τέχνη, κεφ. 19 «Σχετικά με το δημιουργικό-καλλιτεχνικό και το ερευνητικό-πειραματικό μου έργο», 1941-42, MOMus- Αρχείο Κωστάκη. Από τον κατάλογο Ιβαν Κλιούν. Υπερβατικά τοπία. Ιπτάμενα γλυπτά. Φωτεινές σφαίρες, 2021

ΓΛΩΣΣΑΡΙ

ΚΥΒΙΣΜΟΣ

Στις αρχές του 20ού αιώνα γεννιέται στη Γαλλία το κίνημα του κυβισμού, με κύριους εκφραστές τον Πάμπλο Πικάσο και τον Ζωρζ Μπρακ. Ο όρος προέρχεται από τη λέξη «κύβος», και καθιερώθηκε όταν ένας Γάλλος κριτικός τέχνης χαρακτήρισε με αυτόν τον τρόπο τους πρώτους πειραματισμούς του Μπρακ πάνω στον κυβισμό.

Οι κυβιστές εστιάζουν στην απόδοση των μορφών με γεωμετρικό τρόπο, τον κατακερματισμό του αντικειμένου, και τη θέασή του από πολλές οπτικές γωνίες ταυτόχρονα. Χρησιμοποιούν αντικείμενα της καθημερινής ζωής στη θεματολογία τους, τα οποία χρησιμεύουν και ως ορόσημο στην «ανάγνωση» των έργων.

Σημαντική επίδραση στη διαμόρφωση του κινήματος άσκησε ο Σεζάν, ενώ στη συνέχεια διακρίνονται δύο στάδια εξέλιξης: ο «αναλυτικός κυβισμός» στον οποίο συναντώνται κυρίως προσωπογραφίες και νεκρές φύσεις, και ο «συνθετικός κυβισμός» με την εισαγωγή επιπλέον στοιχείων και υλικών στο ζωγραφικό έργο.

Golding John, «Κυβισμός» στο Νίκος Στάγκος (επιμ.), *Έννοιες της Μοντέρνας Τέχνης. Από τον φωβισμό στον μεταμοντερνισμό*, 2005

ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΣΤΟΝ ΡΕΑΛΙΣΜΟ

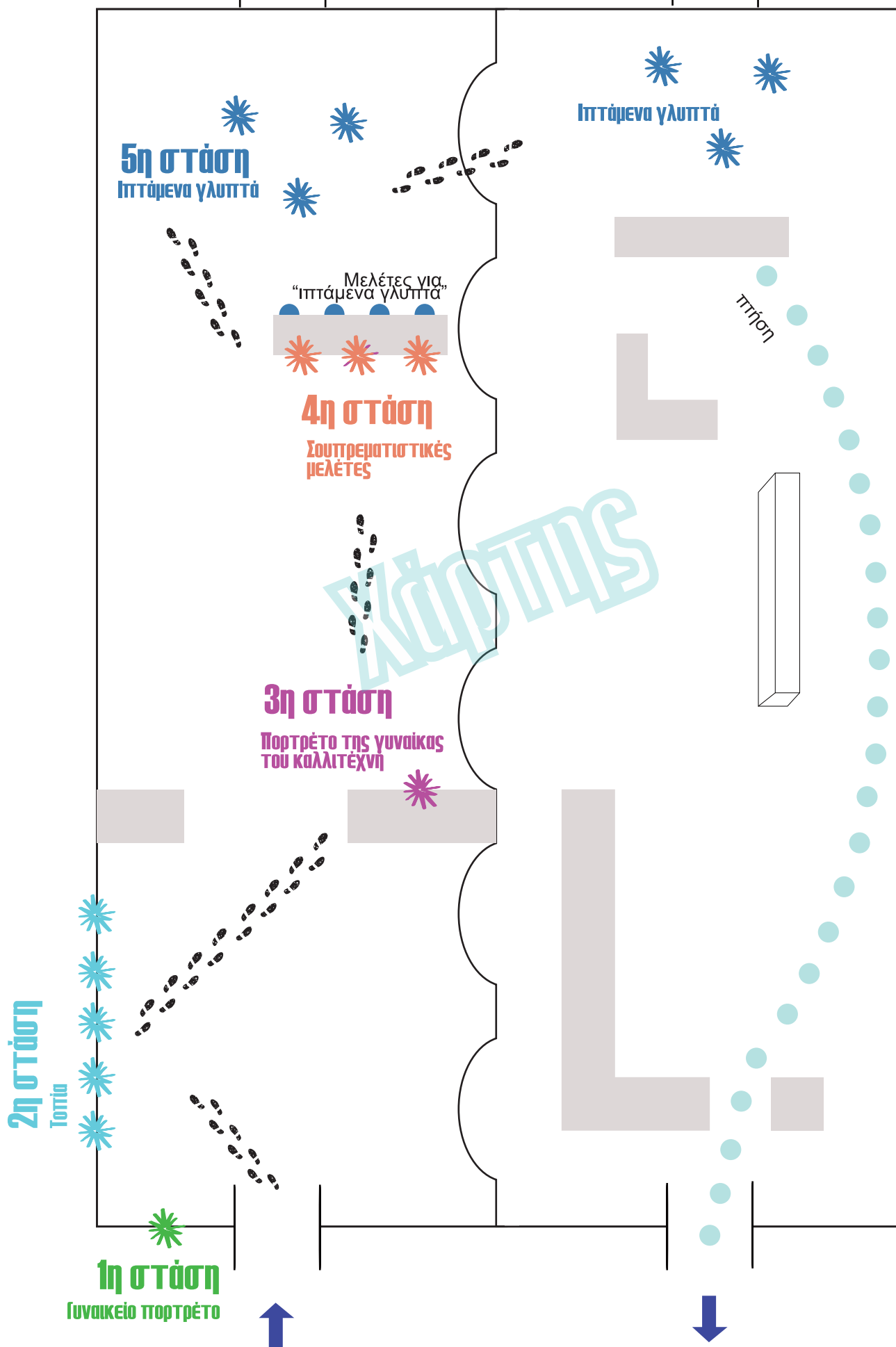
Το 1934 επιβλήθηκε οριστικά από το σταλινικό καθεστώς ο σοσιαλιστικός ρεαλισμός, και οι Ρώσοι καλλιτέχνες της πρωτοπορίας αναγκάστηκαν να επιστρέψουν στην αναπαράσταση. Οι πρωτοπόροι δημιουργοί ήρθαν αντιμέτωποι με διωγμούς, την εξορία ή εκτελέστηκαν, ενώ όσοι συμβιβάστηκαν με τις επιταγές του νέου δόγματος, υιοθέτησαν μια νέα παραστατικότητα.

Κατάλογος Θεσσαλονίκη. Συλλογή Γιώργου Κωστάκη. *Restart*, Κρατικό Μουσείο Σύγχρονης Τέχνης, 2018

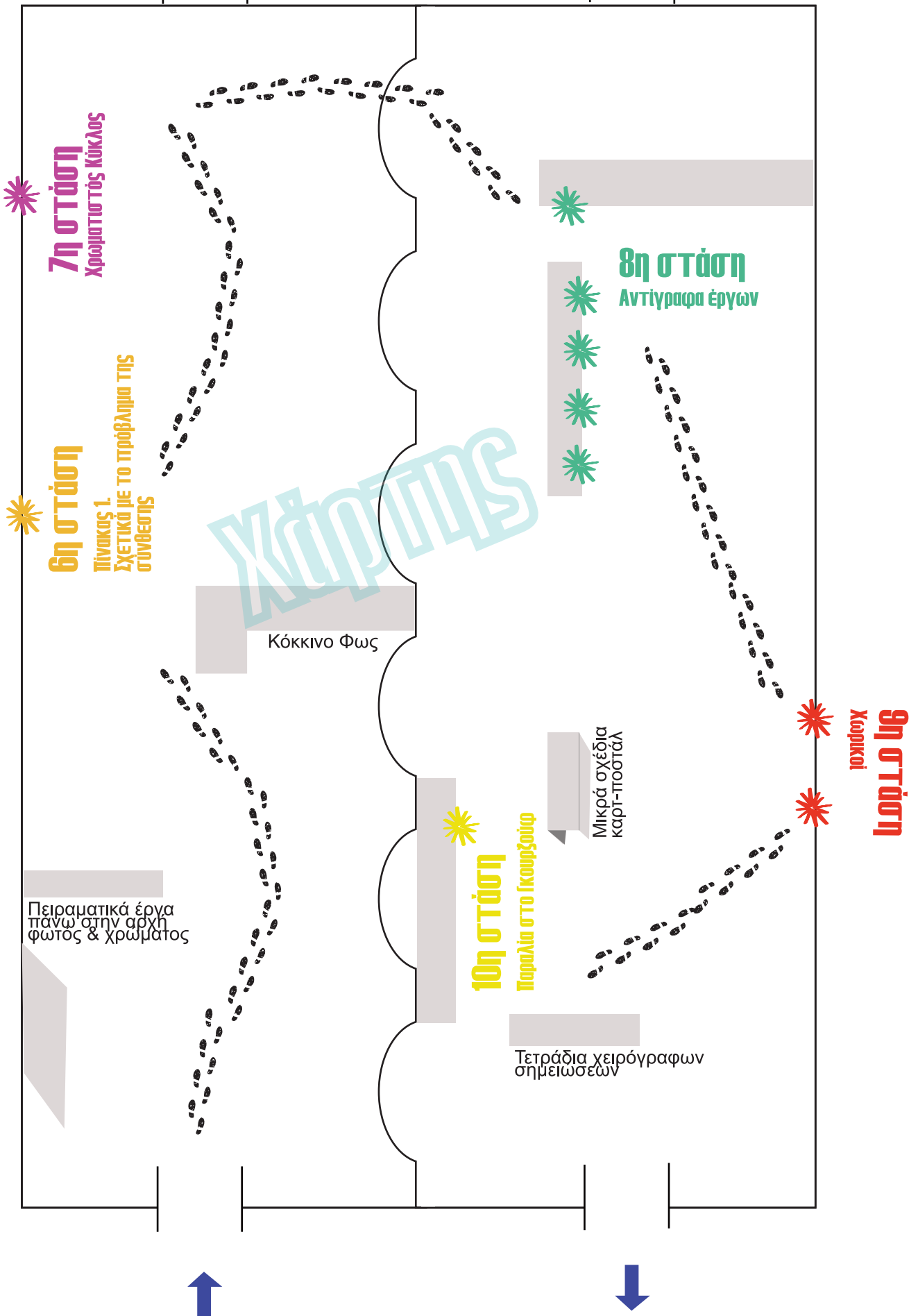
Ο Ιβάν Κλιούν επιστρέφει στον ρεαλισμό και επιδίδεται κυρίως σε τοπιογραφίες και αγροτικές σκηνές. Αναφέρει χαρακτηριστικά «αυτήν την αποξένωση την ένιωσα παντού: η πλειοψηφία δεν κατανοούσε τα έργα μου, το να τα δημοσιοποιήσω υπό τις παρούσες συνθήκες θα ήταν ένα ρίσκο, [...] είχα πάψει να δέχομαι αναθέσεις. [...] Δεν υπήρχε πλέον χώρος για ελεύθερη τέχνη. [...] Για το λόγο αυτό αποφάσισα να κάνω ένα βήμα πίσω στην τέχνη.»

Ιβάν Κλιούν, Απόσπασμα από το αυτοβιογραφικό κείμενο *Ο Δρόμος μου στην Τέχνη*, κεφ. 19 «Επιστροφή στον Ρεαλισμό», 1941-42, MOMus-Αρχείο Κωστάκη Από τον κατάλογο *Ιβαν Κλιούν. Υπερβατικά τοπία. Ιπτάμενα γλυπτά. Φωτεινές σφαίρες*, 2021

1ος όροφος

2ος όροφος

1η στάση

Γυναικείο Πορτρέτο
1909-1910

2η στάση

Λίμνη Σοκόλνικι
1908

Χωρίς Τίτλο
1908

Χωρίς τίτλο
1905

Χωρίς Τίτλο
1907

3η στάση

Πορτρέτο της γυναίκας
του καλλιτέχνη
1910

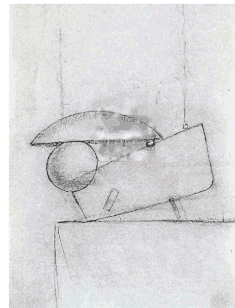
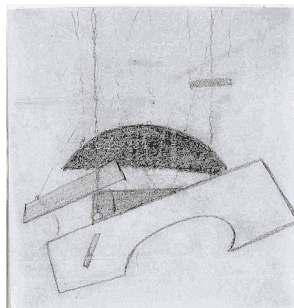
4η στάση

Σουπρεματιστικές μελέτες
φόρμας και χρώματος
Περ. 1017

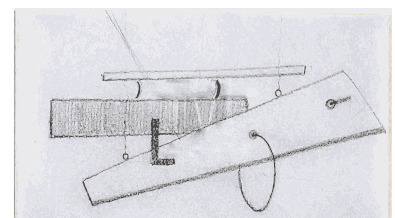

5η στάση

Το εργαστήριο Γλυπτικής του ΑΠΘ με επικεφαλής τον καθηγητή γλυπτικής Άρη Κατσιλάκη δημιούργησε, στο πλαίσιο της έκθεσης, ανακατασκευές των *Ιπτάμενων Γλυπτών* του Κλιούν με βάση το υλικό της συλλογής και το αρχείο Κωστάκη

Μελέτες για "Ιπτάμενα Γλυπτά"
1915

6η στάση

Αναφορικά με το πρόβλημα της Σύνθεσης
και Κατασκευής σύμφωνα με τις διακοσμητικές
και οργανικές αρχές
1942

7η στάση

Χρωματιστός Κύκλος
Β' μισό δεκαετίας 1920

8η στάση

Χωρίς τίτλο / Αντιγραφή
έργου του Amédée Ozenfant
1923

Χωρίς τίτλο / Αντιγραφή
έργου του Fernand Leger
1923

Χωρίς τίτλο / Αντιγραφή
έργου του Amédée Ozenfant
1923

9η στάση

Χωρικοί
1931

Χωρίς τίτλο
1930

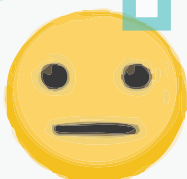
Χωρίς τίτλο
1931

10η στάση

Παραλία στο
Γκουρζούφ
1923

Παρατηρούσα τα έργα

ΑΠΑΝΤΟΥΣΑ ΣΤΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

Έφτιαξα την ιπτάμενη μηχανή

ανακάλυψα τη μυστική γλώσσα

Έπαιξα με τη σβούρα

Δε μου άρεσε καθόλου _____

η διάρκεια της δράσης ήταν; πολύ μεγάλη μεγάλη όσο έπρεπε μικρή

Ολοκληρώσατε όλες τις στάσεις;

ναι ☐ **τις μισές** ☐ **λιγότερες από** ☐ **καμία** ☐

σχόλια & παρατηρήσεις από τους γονείς

MOMus-Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης-Συλλογή Κωστάκη
Κολοκοτρώνη 21, Μονή Λαζαριστων, Θεσσαλονίκη
www.momus.gr

Fb @MOMusMuseums @MOMusModern

Ig @momus_museums

Ytb MOMus Museums

#MOMusEducation

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ

MOMus
ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΜΟΥΣΕΙΩΝ ΕΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΜΟΥΣΕΙΟ
ΜΟΝΤΕΡΝΑΣ ΤΕΧΝΗΣ-
ΣΥΛΛΟΓΗ ΚΩΣΤΑΚΗ